

21.9.2022

HELSINKI REGION INFOSHAREN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 3 / 2022

Aika	Keskiviikko 21.9.2022 klo 12.30-14
Paikka	Ympyrätalo, A-rappu, 5. kerros, iso neuvotteluhuone ja Teams
Osallistujat	Tomas Lehtinen, Helsinki, puheenjohtaja Ari Jaakola, Helsinki Anu Henriksson, Helsinki Hami Kekkonen, Helsinki Kaisa Voipio, Helsinki, sihteeri Juho Antikainen, Helsinki Minna Joensuu, Espoo (este) Jani Mattsson, Espoo Päivi Kiviniemi, Espoo Wilhelmiina Griep, Espoo (este) Petri Lintunen, Espoo (este) Vesa Kokkonen, Vantaa (este) Elina Parviainen, Vantaa Joonas Porola, Kauniainen (este) Tuija Gustavsson, Kauniainen (este) Marja Pirttivaara, Sitra Pekka Koponen, Forum Virium Helsinki (este) Timo Ruohomäki, Forum Virium Helsinki (este)

KÄSITELLYT ASIAT

1 MUUTOKSET OHJAUSRYHMÄN KOKOONPANOSSA

HRI-tiimiläisten esihenkilönä aloitti syyskuun alussa johtava asiantuntija Anu Henriksson data ja analytiikka -tiimistä. Hän on jatkossa yhtenä Helsingin edustajana HRI:n ohjausryhmässä. Tomas Lehtinen jatkaa HRI:n ohjausryhmän puheenjohtajana.

HRI-tiimissä elokuun lopussa aloittanut siviilipalvelusmies Juho Antikainen osallistuu ohjausryhmän kokouksiin seuraavan vuoden ajan.

2 EDELLISEN KOKOUKSEN MUISTIO

Hyväksyttiin edellisen, 19.5.2022 pidetyn kokouksen muistio. Muistio julkaistaan [HRI:n sivuilla](#).

21.9.2022

3 VUODEN 2022 TOIMENPITEIDEN JA BUDJETIN TOTEUMA

Käytiin läpi vuoden 2022 tähänastisten toimenpiteiden ja budjetin toteuma. Alkuun tehtiin kaupunkikohtainen kuulumiskierros.

Vantaan kaupungilta on tullut datojen päivityksiä ja myös [osallisuuskyselyn](#) uusimman version vastaukset on julkaistu. Avoimen datan toimintaa on markkinoitu mainostamalla HRI:n Datan avaamisen perusteet -koulutuksia ja tarkoituksena on markkinoida HRI-palvelua myös tutkimusyksikön uutiskirjeessä. Espoon kaupungin edustajilla ei ole tiedossa uusia tulossa olevia datanavauksia ja HRI:n koulutuksia on markkinoitu. Helsingin kaupunkitutkimusyksiköltä ei ole tällä hetkellä tulossa uusia avauksia, viimeisin suurin uudistus tehtiin tilastotietokantojen kanssa alkuvuodesta.

Uusimpia data-avauksia pääkaupunkiseudulla ovat Forum Viriumin [Helsingin keskustan rakennusten sisäänkäynnit ja portit](#), [Helsingin kaupunginarkiston aineistot](#), [Helsingin vapaat yritystontit](#) sekä [Helsingin kaupungin chatbotien koulutusdatat](#). Lisäksi moniin datoihin on tullut päivityksiä. Selvityksessä olevia data-avauksia ovat mm. koronaan liittyvä tilastodata, Helsingin avustukset sekä matkapuhelinten avulla kerättävä liikkumisdata Helsingin keskustassa. Koronaan liittyvän tilastodatan avaamisessa pisimmällä on Kauniainen, jonka data päästäneen julkaisemaan lähiaikoina. Helsingissä avaamisen edistäminen jatkuu avainhenkilön poissaolon takia vasta vuodenvaihteessa. Espoosta ja Vantaalta ei olla saatu ketään kiinni asiaan liittyen, ja alan työntekijöillä on kiire hyvinvointialueuudistuksen kanssa.

Seuraava kehittäjätapaaaminen järjestetään 10.11. tekoäly-teemalla. Tapahtuma on kansantajuinen ja sisältää mm. johdatuksen aiheeseen, tapausesimerkkejä tekoälyn hyödyntämisestä kaupungeissa, Helsingin tulossa olevien tekoälyn eettisten periaatteiden esittelyn sekä tekoälyn avulla tehtyjen avoimien datojen esittelyä. Kerättiin ohjausryhmältä ideoita tapausesimerkkien listaan ja lähestytään kyseisiä tahoja. Tämän jälkeen seuraava kehittäjätapaaaminen järjestetään näillä näkymin tammikuussa yhteistyössä FVH:n kanssa teemalla lumi ja talvikunnossapito.

Datan avaamisen perusteet -koulutuksia järjestetään syksyllä kerran kuukaudessa. Kaksi toteutuksesta järjestetään koko päivän lähikoulutuksena ja kaksi puolen päivän etäkoulutuksena. Syyskuussa järjestettyyn ensimmäiseen etäkoulutukseen saatiin mukavasti osallistujia. HRI osallistuu GeoForum Summit -paikkatietotapahtumaan 31.10.-1.11. Syksyllä tehdään myös

21.9.2022

kurssiyhteistyötä Metropolia-ammattikorkeakoulun innovaatiokurssin kanssa. Opiskelijat käyttävät sovellusten tekemisessä etenkin FVH:n tuotetta sisäänkäyntidataa sekä kaikenlaista turistien opastamiseen soveltuvaa dataa Helsingistä.

Metatietojen kuvausten englanninkieliset käännökset teetettiin kesän aikana ja niitä on lähdetty viemään datoihin. Käännökset pyydetään jatkossa uusiin datoihin datanomistajilta ja niitä voidaan tarvittaessa myös konekääntää. HRI:n verkkosivuilla on julkaistu artikkeleita mm. kaupunkimalleista, yhteenveto kevään toisesta kehittäjätapaaamisesta sekä juttu uimavesien lämpötiladatasta.

Siviilipalvelusmies Juho Antikainen on nyt ollut osana HRI-tiimiä suunnilleen kuukauden. Hän on tänä aikana perehtynyt avoimeen dataan ja HRI:n toimintaan. Lisäksi Juho on mm. vienyt metadatojen käännöksiä ja tehnyt kokeilun väestödatan visualisoimisesta kartalla animaationa. Seuraavaksi hän tulee avustamaan Kauniaisten koronadatan muokkaamisessa sekä Helsingin 3D-tiimin lämpöanalyysin avaamisessa. Keskusteltiin muista mahdollisista tehtävistä Juholle.

Budjetista tullaan tämän hetken arvion mukaan käyttämään vuoden loppuun mennessä suunnilleen puolet (28 181 euroa, 47,0%). Tulossa olevia mahdollisia laskuja ovat CKAN-päivityksen lasku (n. 5 000 euroa), tekoäly-tapahtuman tallenne (n. 500 e), GeoForum Summitin osaston tarjoilukulut, Metropolian opiskelijoiden lopputilaisuuden mahdollisia tarjoilukuluja ja mahdollisia viestintäkuluja.

Ideoitiin mahdollisia käyttökohteita loppuvuoden budjetille. Ehdotuksia olivat mm. työpajan järjestäminen avoimen datan hyödyntäjille ja siinä ulkopuolisen fasilitaattorien käyttäminen; ohjausryhmän työpajan tulosten läpikäynti ja jatkotyöpaja saman fasilitaattorin kanssa; markkinointimateriaalien tilaus; jokin tekoälykokeilu koko seudulla joka johtaisi datan avaamiseen; ja yhteinen työpaja HSY:n ja HSL:n kanssa. Lähdetään edistämään ainakin ohjausryhmän työpajan tulosten läpikäyntiä ja jatkotyöpajaa.

4 HRI:N OSASTO GEOFORUM SUMMIT -TAPAHTUMASSA

HRI:lle on varattu oma osasto 31.10.-1.11.2022 Messukeskuksessa järjestettävässä [GeoForum Summit](#) (ent. Paikkatietomarkkinat) -tapahtumassa. Keskusteltiin ja ideoitiin, mitä osastolla voisi olla esillä. Ohjausryhmän mielestä hyvän näyttelyosaston tunnistaa jo kaukaa, eli osaston aihe

21.9.2022

tulee esille mielenkiintoisen visuaalisen ilmeen kautta. Lisäksi hyvällä näyttelyosastolla on vetonaulana karkkia sekä esillä pk-seudun kiinnostavia paikkatietosovelluksia, kuten 3D-malleja. Ohjausryhmän jäsenet välittävät kutsun organisaationsa paikkatietohenkilöille, jotka voivat tulla esittelemään dataa HRI:n osastolle.

5 VUODEN 2023 TOIMINNAN SUUNNITTELUA

Käytiin läpi ja arvioitiin, miten HRI:n keskeiset toiminnot (datan avaaminen, avoimesta datasta viestiminen ja hyödyntämisen edistäminen) ovat onnistuneet vuonna 2022. Kaikki kunnat kokevat onnistuneensa keskeisissä toiminnoissa vähintään kohtalaisesti, osa jopa hyvin. Eniten onnistumista koettiin avoimesta datasta viestimisessä. Datan hyödyntämisen edistämiseksi puolestaan nähtiin eniten tehtävää. Tämän vuoden arvio oli hieman heikompi viime vuoden arvioon verrattuna.

Keskusteltiin vuoden 2023 toiminnan suunnittelun pohjaksi yhdessä myös HRI:n tulevaisuudensuunnitelmista ja pohdittiin kehittämistoimenpiteitä sisällytettäväksi HRI:n vuoden 2023 talous- ja toimintasuunnitelmaan. Ehdotus vuoden 2023 toimintasuunnitelmasta käydään läpi seuraavassa kokouksessa.

Keskustelussa tuli esiin monia ideoita. Koska avoimen datan hyödyntämisen edistäminen nähtiin suurimpana kehityskohteena, ideoitiin, mitä HRI voisi tehdä nykyisen toiminnan lisäksi hyödyntämistä edistääkseen. Tärkeänä nähtiin datakyykytyksen nostaminen koulutuksen ja viestinnän avulla sekä datan hyödyntämisen mahdollistaminen eri tahoille esim. monipuolisten datan muotojen ja formaattien kautta. Lisäksi pohdittiin HRI:n suhdetta hyvinvointialueisiin ja niiden dataan. Hyvinvointialueiden tietotuotanto on vasta aluillaan ensi vuonna, joten laajaa yhteistyötä ei kannata odottaa ensi vuodelle. Ideoitiin, että HRI voisi kouluttaa hyvinvointialueiden työntekijöitä tai HUS:ia avoimesta datasta. Keskusteltiin myös datan avaamisen mahdollistamisesta ja/tai varmistamisesta järjestelmämuutosten yhteydessä: hankinnassa olisi hyvä huomioida datan avaaminen ja konkreettisesti sen huomioimisen voisi toteuttaa esim. hankintaohjeistuksessa.

6 AJANKOHTAISET ASIAT JA TAPAHTUMAT

21.9.2022

Syksyllä järjestetään koulutuksia, kehittäjätapaaaminen ja osallistutaan GeoForum Summitiin. Lisäksi HRI saa syyskuussa vierailijoita Etelä-Koreasta maanmittauslaitoksen tyypisistä organisaatiosta, ja heille esitellään pääkaupunkiseudun avoimen datan toimintaa. Kansainvälistä kiinnostusta on ollut viime aikoina myös Karibian suunnalta: heillä on tekeillä oma dataportaali, ja he ovat hyödyntäneet HRI:n avointa lähdekoodia. HRI-tiimin esihenkilö osallistuu Tanskan Kortdage-päiville marraskuussa esityksellä avoimen datan ekosysteemeistä.

Kerrattiin lyhyesti VM:n Tiedon hyödyntämisen ja avaamisen hankkeen kuulumisia. Ehdotus listaksi arvokkaista tietoaaineistoista (*high value datasets*) julkaistiin kesän korvilla ja sitä oli mahdollisuus kommentoida. Ehdotusta täydennettiin kommenttikierroksen jälkeen ja esim. siirtymäaika piteni ehdotetusta 6 kuukaudesta 12 kuukauteen. Keväällä julkaistua tiedon jakamisen toimintamallia päivitettiin. Tiha-hankkeen tuleva tapahtuma on 3.11. järjestettävä loppuwebinaari. Tiha-hanke päättyy vuoden 2022 lopussa.

7 MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Otettiin HRI:n ohjausryhmästä uusi ryhmäkuva. Kuva julkaistaan hri.fi:ssä [Ohjausryhmä-sivulla](#).

8 SEURAAVA KOKOUS

Seuraava HRI:n ohjausryhmän kokous järjestetään ke 30.11. aamupäivällä. Selvitetään mahdollisuutta järjestää työpajan jatko-osa, jolloin se voitaisiin järjestää seuraavan kokouksen yhteydessä. Palataan asiaan sähköpostitse.